

ת"פ (כפר סבא) 36416-12-23 - עודד ביילין נ' המחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש

ת"פ (כפר-סבא) 36416-12-23 - עודד ביילין נ' המחלקה לחקירות שוטרים - מח"ששלום כפר-סבא
ת"פ (כפר-סבא) 36416-12-23
עודד ביילין

נגד

המחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש

בית משפט השלום בכפר-סבא

[25.11.2024]

כבוד השופט אביב שרון

החלטה

לפני בקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

במסגרת הבקשה, מתבקש בית המשפט להורות למשיבה להעביר להגנה את הנתונים הבאים:

א. כתבי אישום המתייחסים לחשודים/נאשמים שהינם שוטרים/אנשי שב"ס/אנשי כוחות הביטחון בלבד במהלך השנים 2024-2022 בעבירה של מעשה פזיזות ורשלנות, לפי סעיף 338(א)(5) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, תוך פירוט תמצית עובדתית של כל מקרה ותאריך ההחלטה בדבר העמדה לדין.

ב. כתבי אישום המתייחסים לחשודים/נאשמים שהינם שוטרים/אנשי שב"ס/אנשי כוחות הביטחון בלבד במהלך השנים 2024-2022 בעבירה של הזנחת השמירה של כלי יריה, לפי סעיף 339(א) לחוק העונשין, תוך פירוט תמצית עובדתית של כל מקרה ותאריך ההחלטה בדבר העמדה לדין.

ג. כל התיקים בעבירות הנ"ל, בשנים האמורות, שהופנו לאפיק משמעותי.

ד. כל התיקים בעבירות הנ"ל, בשנים האמורות, שנסגרו בהסדר מותנה.

ברקע, כתב אישום שהוגש נגד המשיב, מי ששירת בעת הרלוונטית כבלש במשטרת ישראל, המייחס לו עבירה של מעשה פזיזות ורשלנות, בכך שביום 5.1.23 בשעה 22:00 השאיר את נשקו האישי מסוג אקדח גלוק 9 מ"מ בתא משענת היד בין המושבים הקדמיים ברכב משטרתי, בין השעות 22:00 ל-00:45, יצא מן הרכב ונכנס לבר סמוך בנתניה. במהלך שהותו בבר, הרכב נפרץ והאקדח נגנב מתוכו.

בבקשה נטען כי המשיבה בחרה לייחס למבקש עבירה חמורה יותר שעניינה מעשה פזיזות ורשלנות, תחת עבירה של הזנחת השמירה של כלי יריה. ב"כ המבקש פנה למשיבה בבקשה לשקול סגירת התיק בהסדר מותנה, כפי שננקט, לטענתו נגד שוטרים אחרים בנסיבות דומות, ואולם בקשתו סורבה ללא נימוקים. מכאן טענתו לאכיפה בררנית.

ב"כ המבקש מפנה לכך שהגם שבאתר האינטרנט הממשלתי מפורסמים עניינם של שוטרים שהפקירו נשקם בנסיבות דומות, הרי שב-3 השנים האחרונות סגרה המשיבה 3 תיקים בהסדר מותנה:

א. תיק מח"ש 127/2024 - נאשם המשרת כשוטר השאיר את נשקו האישי מתחת למושב ניידת בחניית סופר מרקט ונכנס לקניות למשך 20 דקות, בהשאירו את הניידת לא נעולה. במקרה זה יוחסה עבירה של מעשה פזיזות ורשלנות.

ב. תיק מח"ש 5136/2022 - ביום 15.12.22 השאיר שוטר את אקדחו המשרתי בתוך "פאוצ'" על מושב הנוסע ברכב המשרתי, אותו החנה בחניית מתקן משטרה. בסוף יום העבודה, הבחין השוטר כי נשקו נגנב, דיווח על כך והאקדח לא נמצא עד היום. במקרה זה יוחסה עבירה של הזנחת שמירה של כלי יריה.

ג. תיק מח"ש 622/2023 - ביום 3.2.23 השאיר שוטר את אקדחו האישי על כיסא באולם קולנוע. בסיום הקרנת הסרט עזב את המקום. במקרה זה יוחסה עבירה של הזנחת שמירה של כלי יריה.

ב"כ המבקש מפנה להנחיית פרקליט מדינה 2.28 מיום 5.2.17, המעגנת את מדיניות המשיבה בהעמדה לדיון בעבירות הנדונות, וטוען שקיים ספק שההנחיה יושמה כלשונה בעניינו של המבקש.

לאור האמור, לשיטת ב"כ המבקש די במקרים שהציג כדי לענות על ראשית ראיה באופן שמעביר את הנטל אל המשיבה להעביר לידו את החומרים המבוקשים.

המשיבה מתנגדת לבקשה, טעמיה מפורטים בתגובתה מיום 17.11.24, ועיקריהם שהמבקש אינו עומד בנטל הראשוני להצגת חשד לאכיפה בררנית.

בנוגע ל-3 התיקים אליהם הפנה ב"כ המבקש, נטען שבאשר למקרה א', מדובר באירוע קצר בן 20 דקות בו לא נגנב הנשק.

באשר למקרה ב', מדובר בחניית הרכב המשרתי בחנייתו הפרטית של השוטר בתוך תחנת המשטרה.

באשר למקרה ג', מדובר בנשק שנפל לשוטר בזמן צפייה בסרט בקולנוע, כשהנשק נמצא ולא נגנב.

דיון והכרעה

הטענה בדבר אכיפה בררנית שמורה למקרים חריגים וקיצוניים, זאת נוכח חזקת תקינות המנהל העומדת למשיבה כרשות מנהלית. בנסיבות אלה, על נאשם הטוען לאכיפה בררנית להראות כי הרשות המנהלית קיבלה החלטות שונות מזו שהתקבלה בעניינו, לאורך זמן ובאופן שיטתי, במקרים דומים.

אכן, במקרה שלפניי מתבקש בית המשפט להורות למשיבה להעביר להגנה חומרים, וזאת כשלטענתה יהיה באותם חומרים כדי לסייע לה בהעלאת הטענה בדבר אכיפה בררנית.

ואולם, כבר נקבע כי:

"השורה התחתונה היא, שהנטל הראשוני לצורך קבלת מידע ומסמכים לשם העלאת טענה לאכיפה בדרנית מוטל על הנאשם. אין להפוך את היוצרות, באופן שהליכי הגילוי והעיון ישמשו בסיס להנחת התשתית הראייתית הראשונית בבחינת 'נעשה ונשמע' - נקבל את המידע והמסמכים מתוך תקווה כי מהם תצמח התשתית הנדרשת להגנה מן הצדק... מכאן שאין להורות לתביעה למסור מידע מכוח סעיף 108 לחסד"פ ללא ראיות ראשוניות, ושימוש בסעיף זה ייעשה רק לאחר שהנאשם פסע אל גידרה של הטענה לאכיפה בדרנית לפי סעיף 149(1) לחסד"פ"; (בג"צ 4922/19 אפרים נה נגד מדינת ישראל).

[ראה גם: ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פולדי פרץ (10.9.13), פסקה 38]; רע"פ 3823/19 פלוני נ' המחלקה לחקירות שוטרים (2.10.19); ת"פ (כ"ס) 8420-12-23 מדינת ישראל - מח"ש נ' ורדי ואח' (14.5.24)]. במקרה דנן סבורני כי לא עלה בידי המבקש להרים את הנטל הראשוני ולהציג תשתית עובדתית ראשונית המצדיקה את העמדת החומר המבוקש לעיונו. דברים אלה מקבלים משנה תוקף נוכח העובדה שאין חולק שחלק מהחומר המבוקש מצוי, ממילא, במאגרי המידע הממשלתיים באינטרנט. יתירה מזו, אני סבור שהחלטת המשיבה להעמיד את המבקש לדין בעבירה המיוחסת לו, עולה בקנה אחד עם הנחיית פרקליט המדינה מס' 2.28 (מדיניות פתיחה בחקירה, העמדה לדין וענישה בעבירה של הזנחת כלי יריה), לפיה (סעיף 7) בנסיבות של הותרת נשק ללא השגחה בידועין, "הנטיה תהיה לפתוח בחקירה ולהעמיד את האחראי לדין פלילי, בלא קשר לשאלת המקום בו הושאר הנשק או פרק הזמן שבו הושאר הנשק באותו המקום". ההנחיה מאבחנת, ברחל בתך הקטנה, מקרים של שכחה, דהיינו הפקרה כתוצאה מרשלנות, שם הנטיה תהיה לנקוט בהליך אלטרנטיבי, דוגמת דין משמעותי או הסדר מותנה. בעניינינו, מעובדות כתב האישום שהוגש נגד המבקש עולה כי המבקש הניח את הנשק בין המושבים הקדמיים ברכב, בידועין, שעה שנכנס לבר סמוך, ושהה בו כ-4 שעות, הווה אומר שעניינו נכנס בגדרי סעיף 7 להנחיית פרקליט המדינה.

זאת ועוד, עניינו של המבקש נבדל ושוונה מתיקי המח"ש אליהם הפנה בא-כוחו, בכך שבמקרה א' הנשק לא נגנב; במקרה ג' מדובר באובדן נשק ברשלנות, נשק שנמצא בהמשך; ובמקרה ב', שאמנם דומה לעניינינו, אך מדובר בחנייה פרטית בתוך תחנת משטרה, וממילא, כאמור, אין במקרה דומה אחד כדי להוות אינדיקציה לאכיפה בדרנית. לענין זה, ראה ע"פ (מחוזי חי') 4223-09-22 מח"ש נ' הייתם אבו אלהיג'ה (5.2.23) -

"גם אם נתעלם מהבחינה האיכותית, אזי, הכמות המספרית לא יכולה לבסס 'חריגה שיטתית' ולאורך זמן. קיומם של ארבעה מקרים דומים למקרה שבעניינינו... אינו מהווה אינדיקציה לקיומה של אכיפה בדרנית, שכן אין לראות במקרים אלו - 'חריגה שיטתית' ולאורך זמן' ממדיניותה של המערכת" (פיסקה 14). לאור האמור לעיל, הבקשה נדחית ובמועד הנדחה ניתן מענה מפורט לכתב האישום. המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים. ניתנה היום, כ"ד חשוון תשפ"ה, 25 נובמבר 2024, בהעדר הצדדים.